T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/91
KARAR NO : 2017/3
KARAR TR : 20.02.2017

ÖZET: Davacının 4734 sayılı Yasa uyarınca ihale edilerek davalı idareyle sözleşmeye bağlanan zeytinyağı (6 kısım) alımı işinde ürünü süresinde teslim edememesi üzerine, mücbir sebep gerekçesiyle bulunduğu süre uzatımı talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile teminat mektuplarının nakte çevrilmesinin ve irat kaydedilmesinin engellenmesi istemiyle açtığı davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-
-
-
-

K A R A R

Davacı : K.Gıda Tekstil Tarım Ürünleri Hay.Taah.Paz.Tic. ve San.Ltd.Şti
Vekili :Av. Ç.K.
Davalı : Millî Savunma Bakanlığı
Vekili :Av. M.A.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili ile, M.S.B. İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı Millî Savunma Bakanlığı Bağlıları ve Müsteşarlık arasında 16.2.2015 tarih ve 1-089744-0400 karar sayılı sözleşme imzalandığını, sözleşme gereği müvekkilinin 1. taksit 495.400 kg Zeytinyağı ve 2. Taksit 495.400 kg Zeytinyağı teslim etme taahhüdü altına girdiğini; Anılan sözleşmenin EK-B Teslim Yeri Taksit ve Miktar Çizelgesi" ne göre 1. taksit olan 495.400 kg. Zeytinyağı sözleşmenin imzalanmasından itibaren 30 gün içinde teslim edeceğinin düzenlendiğini; yine sözleşmenin 34.2. maddesinde geç teslim edilen her gün için teslim edilmeyen kısım bedelinin %0,05'i oranında gecikme cezası uygulanacağının düzenlendiğini; ancak sözleşme konusu malların (zeytinyağı) üretildiği fabrikada 09.03.2015 tarihinde çıkan yangın sonucu üretimin durduğunu ve teslimatta gecikmeye sebep olduğunu; 1. Taksit tutarı olan 495.400-Kg zeytinyağının M.S.B. Ankara Tedarik Bölge Başkanlığı depolarına 06.04.2015 tarihinde teslim edildiğini; Fabrikada çıkan yangına yönelik durumu belgeler nitelikte 09.03.2015 tarihinde Hatay Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığından resmi rapor alındığını ve durumun davalı idareye bildirildiğini; sözleşmenin 25. maddesine dayanarak süre uzatım talebinde bulunulduğunu ve durumun mucbir sebep sayılması gerektiğinin bildirildiğini; ancak davalı idare tarafından, taleplerinin "yanan elektrik panosunun yenisinin yapılmasının ne kadar süre süreceğinin ve fabrikada başka bir yağ dolum makinesinin bulunup bulunmadığının tespit edilmediği; mal tesliminin ne şekilde etkileneceği, teslim edilecek zeytinyağlarının başka bir fabrikadan neden temin edilemeyeceği" belirtilerek reddedildiğini; mucbir sebep nedeniyle süre uzatım taleplerinin reddedilmesi üzerine normal süre içerisinde teslim edilmeyen 1. taksit zeytinyağının tebliğ tarihinden itibaren 20 günlük ihtarlı süre içerisinde teslim edilmesine ilişkin ihtarnamenin davacı tarafından 03.04.2015 tarihinde tebliğ alındığını ve 06.04.2015 tarihinde M.S.B. Ankara Tedarik Bölge Başkanlığı depolarına teslimatın tamamlandığını ileri sürerek, davalı idarenin TED BLG BŞK: 34355524-4450-...-15/ Ted. Ş.(Yiy. Yak. Mad.) sayılı mücbir sebep nedeniyle süre uzatım talebinin reddine ilişkin idari işleminin iptali ile, T.Garanti Bankası A.Ş.'nin 06.02.2015 tarih ve 1171249 numaralı 236.018,00-TL bedelli ve T.Garanti Bankası A.Ş'nin 06.02.2015 tarih ve 1171258 numaralı 236.000,00-TL bedelli 2 adet teminat mektubunun irat kaydedilmemesi ve nakde çevrilmemesi için dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması kararı verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili, birinci dava dilekçesinde, dava konusu yapılan mücbir sebep nedeniyle süre uzatımı talebinin reddine ilişkin idari işleminin iptali ile teminat mektuplarının nakte çevrilmesi ve irat kaydedilmesinin engellenmesi için yürütmeyi durdurma istemiyle açılan idari davada, davanın görüm ve çözüm yerinin adli yargı olduğundan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 14/3-a maddesi ve 15'inci maddesinin "a" fikrası gereğince; işbu davada esasa geçilmeden görevsizlik kararı verilerek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

ANKARA 12. İDARE MAHKEMESİ: 13.7.2015 gün ve E:2015/1527 sayı ile, davacı şirket ile davalı idareye bağlı İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı arasında imzalanan sözleşmeyi takiben ürünü süresinde teslim etmemesi üzerine mücbir sebeple süre uzatımı talebinde bulunulduğu, bu talebinin reddi üzerine buna ilişkin işlemin iptali istemiyle işbu davanın açıldığı, dolayısıyla davanın sadece "mücbir sebeple süre uzatımı" talebinin kabul edilmediği yönündeki işlemin iptaline yönelik olduğu, ancak davacının bu işleme yönelik açılan davada yürütmenin durdurulmasını isterken, daha sonra tesis edilecek "teminat mektuplarının, irad kaydedilmesinin de" verilecek yürütmenin durdurulması isteminin kabulü hakkındaki kararla engellenmiş olacağı düşüncesini ifade ettiği; bu durumda, kesin ve icrai niteliği olan, tek taraflı, kamu gücü kullanılarak tesis edilmiş bulunan "mücbir sebeple süre uzatımı isteminin" reddi hakkındaki işlemin iptaline ilişkin davanın çözüm yeri idari yargı olduğundan, davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmediğinden davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: Davacı şirket ile davalı idareye bağlı İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı arasında imzalanan sözleşmeyi müteakip, davacı şirketin ürünü süresinde teslim etmemesi üzerine davalı idareye karşı mücbir sebep nedeniyle süre uzatımı talebinin reddine ilişkin idari işlemin iptali ile teminat mektuplarının nakde çevrilmesi ve irat kaydedilmesinin engellenmesi için açılan davada, davalı idarenin görev itirazının mahkemece reddi üzerine görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulduğu; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sının" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1. numaralı bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır. Kamu kurumlarınca alman idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır. Öte yandan; 04.01.2002 tarih ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir." denilmiştir.

"Kapsam" başlıklı 2. maddesinde ise; "Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapını işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler,

Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumlan hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

(a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri.

Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler ((e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır." hükümlerine yer verilmiştir.

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; "Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar."denilmiş, "İlkeler"başlıklı 4. maddenin 3. fikrasında; "...Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklere sahiptir. İhale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde bu prensibe aykırı maddelere yer verilemez. Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur." hükmü yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 29/12/2014 tarihli ve 2014/1097 Esas, 2014/1145 sayılı kararında "Belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun kamu hukukunu ilgilendiren yasalar olması nedeniyle, sözleşme aşamasına kadar yasaya dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği İdarî işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki İdarî işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da İdarî yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır. İdari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmelerin ise; idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlendiği kuşkusuzdur. Öte yandan, idarelerce mal veya hizmet alımı için ihaleye çıkılması safhasında ihalenin sonuçlanıp kesinleşmesine kadar geçen aşamada tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu kabul edilmekte ve bu aşamada ortaya çıkan anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine, ihalenin kesinleşmesi ve sözleşmenin akdedilmesinden sonraki aşamada idare ile yüklenici arasındaki sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerine ait olduğunda kuşku bulunmamaktadır. " hususları vurgulanmıştır.

Yine, Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer nitelikteki 13/10/2014 tarih ve 2014/671 Esas-2014/890 Karar; 04/06/2013 tarih ve 2013/394 Esas-2013/881 Karar; 16/06/2003 tarih ve 2003/47 Esas-2003/51 Karar sayılı kararlarında da; sözleşme aşamasına kadar kanuna dayanılarak idarece alman karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların İdarî yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adlî yargı yerinde görülmesi gerektiği hususu genel kabul görmektedir.

Somut olayda, davacı şirket ile davalı idareye bağlı İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı arasında imzalanan sözleşmeyi müteakip, davacı şirketin ürünü süresinde teslim etmemesi üzerine davalı idareye karşı mücbir sebep nedeniyle süre uzatımı talebinin reddine ilişkin idari işlemin iptali ile teminat mektuplarının nakde çevrilmesi ve irat kaydedilmesinin engellenmesi için açılan davada uyuşmazlığın çözümünde özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı; 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI:

Davacı şirket ile davalı idareye bağlı İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı arasında sözleşme imzalandıktan sonra, davacı şirketin, sözleşme hükümleri gereğince, 18.03.2015 tarihine kadar teslim etmesi gereken ürünleri fabrikada çıkan yangın nedeniyle teslim edemediğinden bahisle, Sözleşmenin 25.1.1. maddesinin (d) bendi ve 4735 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (e) fıkrası gereğince, idareden, mazeretlerinin mücbir sebep sayılması ve ek süre verilmesi talebinde bulunduğu ve bu talebin reddi üzerine iş bu davanın açıldığı, başka bir deyişle, uyuşmazlığın ihalenin kesinleşmesi ve sözleşmenin imzalanmasından sonraki aşamada, idare ile davacı şirket arasındaki sözleşmenin uygulanmasından kaynaklandığı anlaşılmakta olup, söz konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, Adli Yargı'nın görev alanına girdiği sonucuna varıldığı; açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulünün uygun olacağı yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 20.02.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Başsavcısı'nca 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşıldığından, usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4734 sayılı Yasa uyarınca ihale edilerek sözleşmeye bağlanan zeytinyağı (6 kısım) alımı işinde ürünü süresinde teslim edememesi üzerine, mücbir sebep gerekçesiyle bulunduğu süre uzatımı talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile teminat mektuplarının nakte çevrilmesinin ve irat kaydedilmesinin engellenmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirket ile davalı idareye bağlı İstanbul Tedarik Bölge Başkanlığı arasında imzalanan sözleşmeyi takiben, davacı şirketin, ürünü süresinde teslim edememesi nedeniyle, mücbir sebep gerekçesiyle süre uzatımı talebinde bulunduğu, söz konusu süre uzatımı talebinin idarece reddi üzerine de, bu işlemin iptali istemiyle davalı Milli Savunma Bakanlığına karşı dava açıldığı anlaşılmıştır.

04.01.2002 tarih ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir." denilmiştir.

"Kapsam" başlıklı 2. maddesinde de; "Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler,

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri

Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler ((e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır." denilmiştir.

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; "Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar." denilmiş, "İlkeler" başlıklı 4.maddenin 3.fıkrasında; "...Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklere sahiptir. İhale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde bu prensibe aykırı maddelere yer verilemez. Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur." denilmiştir.

Belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale

Sözleşmeleri Kanunu'nun kamu hukukunu ilgilendiren yasalar olması nedeniyle, sözleşme aşamasına kadar yasaya dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idarî işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idarî işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idarî yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır.

İdari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmelerin ise; idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlendiği kuşkusuzdur.

Öte yandan, idarelerce mal veya hizmet alımı için ihaleye çıkılması safhasında ihalenin sonuçlanıp kesinleşmesine kadar geçen aşamada tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu kabul edilmekte ve bu aşamada ortaya çıkan anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine,ihalenin kesinleşmesi ve sözleşmenin akdedilmesinden sonraki aşamada idare ile yüklenici arasındaki sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerine ait olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Somut olayda, ihaleyi kazanan davacı şirketin, sözleşmeye aykırı olarak, yüklendiği işi süresinde yerine getirmemesi üzerine mücbir sebep gerekçesiyle süre uzatımı talebinde bulunduğu ancak bu talebinin reddi üzerine, hem ret işleminin iptali hem de teminat mektuplarının nakde çevrilmesi ve irat kaydedilmesinin iptalini talep ettiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Ankara 12. İdare Mahkemesi'nce verilen 13.7.2015 gün ve E:2015/1527 sayılı görevlilik kararın kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 12. İdare Mahkemesi'nce verilen 13.7.2015 gün ve E:2015/1527 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 20.02.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN